

ChyNetti : Chydenius-Instituutin verkkojulkaisuja, ISSN 1457-5345

<http://www.chydenius.fi/julkaisut/chynetti/esittely.html>

Julkaisija Jyväskylän yliopisto, Chydenius-Instituutti. Kokkola.

Nro 15 / Puheenvuorot

[Tanja Isoaho](#)

Tietoa ja taitoja toisella tapaa : ei verkko-oppi ojaan kaada

Tänä päivänä yksilöltä edellytetään yhä useammin itsensä kehittämistä, jatkuvaa kouluttautumista ja elinikäistä oppimista. Opiskeleminen vaatii kuitenkin aikaa, jota useilla nykyisin jää melko niukalti työn ja perhe-elämän vaatimusten jälkeen. Mikäli motivaatiota itsensä kehittämiseen kuitenkin riittäisi, verkko-opiskelu on eräs opiskelijan ajankäyttöön joustavat mahdollisuudet tarjoava vaihtoehto.

Kun aika ja paikka eivät aseta ehdottomia rajoja, opiskelijan on entistä helpompaa kehittää ammattitaitoaan, hankkia pohjaa yliopisto-opinnoilleen tai muutoin tutkia uusia, mielenkiintoisia asioita omaksi ilokseen. Verkkoyhteyksien yleistyessä sekä kotitalouksissa että kuntien julkisissa tiloissa - kuten esimerkiksi kirjastoissa ja erilaisissa tietotuvissa - verkkokurssit antavat perinteistä opiskelua tasavertaisemmat mahdollisuudet opintoihin esimerkiksi perheenäideille tai vuorotyötä tekeville.

Mitä verkko-opiskelu sitten käytännössä tarkoittaa? Verkkokurssi voi olla kokonaan verkon välityksellä suoritettava opintokokonaisuus tai esimerkiksi lähijaksoista ja verkko-opiskelusta muodostuva monimuotoinen kokonaisuus. Verkkokursseilla voidaan hyödyntää erilaisia verkko-oppimisympäristöjä, joissa on varsinaisen oppimateriaalin ja teoriaosuuden lisäksi esimerkiksi oppimistehtäviä ja keskustelualueita. Oppimateriaalina voi verkkokurssilla olla tekstiä, kuvia sekä audio- ja videomateriaalia. (Ahonen, Lehto, Lehto, Myllymäki & Stång 2002.)

Myös luentoja voidaan välittää verkon kautta niin, että niitä voi seurata miltä tahansa verkkoon liitetyltä tietokoneelta. Lisäksi verkko-opetusta voidaan toteuttaa videoneuvottelun avulla, jolloin opiskelijat seuraavat luentoa luennoitsijan puhuessa toisella paikkakunnalla tai vaikka toisessa maassa.

Yksinäinen oikotie onneen?

Verkkokurssi ei ole mikään oikotie tai helppo vaihtoehto opintojen suorittamiseen. Aikaa opiskelu toki vaatii, tapahtuipa se sitten verkossa tai perinteisessä luentosalissa. Verkkokurssilla voi kuitenkin sovittaa opiskeluaikansa muuhun aikatauluun sopivaksi ja opiskella vaikka keskellä yötä niin halutessaan. Toki verkko-opiskelu vaatii perinteisen opiskelun tavoin vaivaa ja resursseja - se on yhtä täysipainoista työskentelyä kuin mikä tahansa opiskelu. Verkko-opiskelija voi kuitenkin itse vaikuttaa siihen, missä ja milloin - annetun aikataulun puitteissa - opinnot suorittaa. (Manninen 2000.)

Vaikka verkko-opiskelu voi tapahtua täysin ilman kasvokkaista kontaktia opettajaan tai muihin opiskelijoihin, ei verkkokurssilla opiskelu silti ole vailla sosiaalista kanssakäymistä. Erilaisissa ohjatuissa tai vapaamuotoisissa keskusteluryhmissä ja chateissa voi vaihtaa ajatuksia muiden kanssa jopa reaaliajassa, ja tuutorilta saa opastusta ja palautetta tarvittaessa. Se, että opiskelee verkossa, ei tarkoita sitä, että on opintojensa parissa ypyksin. Usein verkko-opintoihinkin liittyy lähitapaamisia, jolloin keskustellaan opintoihin liittyvistä asioista kasvokkain ohjaajan ja muiden opiskelijoiden kanssa. (Ahonen et. al. 2002; Manninen 2000.)

Vaativattomat vaatimukset

Koska verkossa opiskelu on erilaista kuin lähiopetukseen osallistuminen, vaatii se luonnollisesti opiskelijalta erilaisia opiskelun taitoja. Verkko-opiskelun edellytykset eivät kuitenkaan ole kovin vaativia.

Verkossa keskustelu käydään kirjoitetun tekstin välityksellä. Niinpä verkko-opiskelijan tulisi kyetä ilmaista itseään kirjallisesti. Keskustelussa ei kuitenkaan kirjoitella esseitä, vaan opiskelijan tulisi osata niin sanotusti "puhua kirjoittamalla". Verkossa keskustelun pelisääntöihin tutustuu kyllä nopeasti seuraamalla hetken mitä tahansa keskustelufoorumia Internetissä. (Manninen 2000) Rohkeasti keskusteluun osallistumalla oppii. Useilla verkkokursseilla opiskelija perehdytetään myös verkkokeskustelun sääntöihin ja erityispiirteisiin.

Koska opiskelun välineenä on tietokone, tarvitaan tietysti myös tietokoneen peruskäyttötaitoja; tekstinkäsittelyohjelman peruskäyttö sekä esimerkiksi tallentaminen ja tiedostojen avaaminen on hallittava. Verkossa opiskeluun vaadittavat taidot oppii kuitenkin asiaan perehtymätönkin nopeasti; mikään tietokoneguru ei tarvitse olla pystyäkseen osallistumaan verkko-opiskeluun. Monilla kursseilla on alussa perehdytyskoulutusta ja opiskelijalle tarjotaan teknistä tukea myös kurssin edetessä. Myös kirjallisia ohjeistuksia yleensä löytyy.

Verkko-opiskelu vaatii itsekuria, sillä opintojen lukujärjestys täytyy yleensä suunnitella itse. Selkeällä ajankäytön suunnittelulla opintojen suorittaminen helpottuu. Myös opiskeluympäristöön kannattaa kiinnittää huomiota, jotta opintoihin on mahdollista keskittyä täysipainoisesti. Kotona työpiste olisi syytä sijoittaa rauhalliseen paikkaan tai opiskelu ajoitettava esimerkiksi niihin hetkiin, jolloin muu perhe on poissa. (Manninen 2000.)

Perinteiseen luokkahuoneopetukseen verrattuna opiskelijalla on verkko-opinnoissa suurempi vastuu omasta oppimisestaan. Verkko-opiskelu edellyttää opiskelijalta myös aktiivisuutta sekä taitoa käsitellä laajaa informaatiotarjontaa. (Pyykkö 2000, 31; Lehto 2002.)

Tärkein edellytys verkko-opiskelulle on kuitenkin motivaatio. Tarpeeksi kiinnostunut ja motivoitunut opiskelija hankkii itselleen helposti muut tarvittavat valmiudet ja kykenee laatimaan itselleen yksilöllisen aikataulun opintojaan varten - ja myös noudattamaan sitä.

Määrää ja laatua

Opiskelutarjonta verkossa kasvaa koko ajan. Laadukkaita verkkokursseja löytyy monelta eri alalta työnhakuvalmiuksista yliopisto-opintoihin. Valikoima monipuolistuu jatkuvasti ja ilmaan on heitetty ajatuksia jopa kokonaisten tutkintojen suorittamisesta verkon välityksellä. Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön kasvaessa ja laajentuessa voimme valikoida opintoja paitsi kotimaasta, myös kansainvälisestä tarjonnasta, missä verkko-opiskelun joustavuuden tuomat mahdollisuudet korostuvat entisestään.

Verkkokurssien tuottamiseen on vuosien saatossa käytetty paljon resursseja ja tehty laajaa tutkimustyötä. Niinpä verkkokursseilla opetuksen laatu on yleensä vähintäänkin yhtä hyvä kuin perinteisessä lähiopetuksessa. On myös esitetty viitteitä siihen, että verkkokurssilla motivoitunut opiskelija pohtii ja perustelee asioita syvällisemmin kuin perinteisessä lähiopetuksessa. Tämä johtunee paljon siitä, että verkko-opiskelijalla on pohdintaan ja argumentointiin käytettävissä enemmän aikaa kuin lähiopetukseen osallistuvalla. (Manninen 2000.)

Science fictionia

Verkossa opiskelu koetaan yleistymisestään huolimatta vielä uudeksi, edistykselliseksi ja mullistavaksi asiaksi. Niin koettiin aikoinaan myös esimerkiksi piirtoheittimien ja diaprojektorien tulo opetuskäyttöön, ja todennäköisesti nykyinen opetusteknologia tuntuu meistä ihan yhtä tavanomaiselta muutaman vuoden kuluttua. Teknologian kehitys on huimaa, ja voidaan vain aavistella, millaisissa olosuhteissa opiskelu tapahtuu kymmenen tai kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Älykkäitä tiloja ja virtuaalitekniikkaa on kehitetty jo kauan, ja todennäköisesti niiden sovelluksia tullaan jatkuvasti hyödyntämään myös opetuksessa. (Pyykkö 2000, 118.)

Kuvitelkaamme siis tulevaisuus, jossa verkon käyttö taskutietokoneella on jokaisen arkipäivää, luokkahuoneet tunnistavat opiskelijat heidän astuessaan sisään ja historiantunneilla matkustetaan virtuaaliseen kivikauteen, jossa luolamiestä voi vaikka koputtaa olkapäälle - jos uskaltaa. Saattaa tuntua science fictionilta, mutta se voi olla todellisuutta pikemmin kuin uskommekaan. Tässä valossa verkko-opiskelu nykymuodossaan tuntuu aika kesyiltä ja yksinkertaiselta vaihtoehdolta.

Verkko on kuitenkin vain väline. Se mahdollistaa luokkahuoneopetusta joustavammalla vaihtoehdolla opiskeluun ajan ja paikan suhteen. Verkon käyttö ei itsessään kuitenkaan tee oppimista helpommaksi tai vaikeammaksi, se ei ole oikotie, jos ei myöskään kivisempi reitti.

Teknologian tarjoamat mahdollisuudet kannattaa hyödyntää täysipainoisesti aina, kun se on tarkoituksenmukaista, mutta ei ole syytä unohtaa pääasia, tärkeintä ajatusta: Opiskelu kannattaa aina. Myös verkossa.

Lähteet

Ahonen, M., Lehto, S., Lehto, S., Myllymäki, M., Stång, V. 2002. Verkkoluotsi : Ohjeistus verkkokurssien suunnittelijoille. [online] Viitattu 31.10.2002. Saatavilla www-muodossa: <http://verkkoluotsi.chydenius.fi>

Lehto, S. 2002. Open and Flexible Online Courses - Reality or Fiction? Jyväskylän yliopisto, Chydenius-Instituutti. ChyNetti n0 14. [online] Viitattu 31.10.2002. Saatavilla www-muodossa: <http://www.chydenius.fi/julkaisut/chynettil/artikkelit/chynettil4.html>.

Manninen, J. 2000. Viisautta verkosta? Helsingin yliopisto, Tutkimus- ja koulutuskeskus Palmenia. [online] Viitattu 31.10.2002. Saatavilla www-muodossa: <http://www.studium.helsinki.fi/ajankohtaiset/arkisto/manninen0400.asp>

Pyykkö T. ja Ropo, E. 2000. Avoimet oppimisympäristöt aikuiskoulutuksessa. Helsinki : Opetushallitus. (Työelämän tutkinnot 2/2000.)

Lähdeviite: Isoaho, Tanja (2002) Tietoa ja taitoja toisella tapaa : ei verkko-oppi ojaan kaada. Kokkola : Jyväskylän yliopisto, Chydenius-Instituutti. ChyNetti nro 15. Saatavissa: <http://www.chydenius.fi/julkaisut/chynetti/artikkelit/chynetti15.html>.

Päivitetty 15.05.2003

